

REGULAMENTUL
cu privire la mecanismul de implementare a programului
de Bugetare Participativă (BP) în orașul Telenești

1. Dispoziții generale

1.1 Prezentul Regulament cu privire la mecanismul de implementare a programului de Bugetare Participativă (BP) în orașul Telenești, numit în continuare **Regulament**, stabilește:

- a) Mecanismul implementării programului de **Bugetare Participativă (BP)**;
- b) Scopul și obiectivele Programului de BP;
- c) Prioritățile de finanțare;
- d) Procedura de aplicare/depunere;
- e) Calendarul, etapele concursului;
- f) Modalitatea de evaluare a propunerilor de proiect;
- g) Aspecte privind bugetul proiectelor;
- h) Rolul Comisiei de evaluare;
- i) Votarea proiectelor și selecția finală;
- j) Implementarea proiectului;
- k) Monitorizarea și raportarea implementării proiectului.

1.2 **Programul de Bugetare Participativă**, numit în continuare Program, își propune implicarea cetățenilor din orașul Telenești, satele Mihălașa și Mihălașa Nouă, într-un proces democratic de deliberare și de decizie pentru stabilirea modalității optime de cheltuire a **unei părți** din bugetul orașenesc. Procesul presupune asumarea de către cetățeni a unui rol de participant activ în definirea și abordarea problemelor comunității din care fac parte.

1.3. Noțiuni:

Bugetarea participativă – proces prin care cetățenii sunt încurajați să identifice și să semnalizeze neajunsurile comunității, iar apoi să propună rezolvări ale acestora prin propunerea de soluții sub formă de proiecte. *La prima etapă se aprobă mijloace financiare în bugetul orașului Telenești. La a II-a etapă se organizează concursul, în prima parte a anului bugetar, pentru propunerile de proiecte propuse de cetățeni, validate de autoritatea locală, fiind decisă finanțarea unui anumit număr de proiecte, în funcție de bugetul disponibil aprobat pentru Programul de BP.*

Coaliție locală – alianță formală, dar deschisă dintre cetățenii localității, care este coordonată de un secretar, având scopul de a focaliza eforturile cetățenilor către îmbunătățirea guvernanței autorităților. În contextul BP, rolul coaliției locale va fi de a susține și de a monitoriza cum se implementează procesul, în numele cetățenilor.

Inițiative civice (proiecte) – propuneri inițiate de cetățenii orașului Telenești în scopul rezolvării unor probleme curente ale locuitorilor orașului.

Grup de inițiativă – grup constituit de cetățeni pentru realizarea unei inițiative civice (proiect) ce prezintă interes pentru comunitatea locală

1.4 Scopul și obiectivele Programului:

Regulamentul are drept scop stabilirea cadrului general și a procedurii de elaborare, depunere, evaluare, selectare, implementare și monitorizare a proiectelor de interes public, inițiate de cetățeni prin implicarea lor directă în procesul de BP. Procesul de BP este orientat către cetățean, având următoarele obiective:

- a) Creșterea eficienței utilizării bugetului orășenesc prin implicarea cetățenilor în procesul de planificare și dezvoltare urbană, la nivel decizional, prin dezvoltarea inițiativelor civice;
- b) Îmbunătățirea dialogului dintre cetățeni și autoritățile locale (Primărie, Consiliul Local);
- c) Adaptarea planurilor de activitate a Primăriei orașului la nevoile și așteptările cetățenilor, pentru a îmbunătăți calitatea vieții în oraș;
- d) Creșterea transparenței activității administrației publice locale;
- e) Stimularea democrației participative și creșterea încrederii cetățenilor în aleșii locali;
- f) Contribuirea la educarea culturii și tradițiilor de a proteja bunurile publice (*comune*) din localitate.

1.5 Responsabilitatea implementării programului:

Grupul de lucru privind bugetarea participativă (numit în continuare **Grup de Lucru**) este responsabil de procesul de implementare a programului de BP. Componenta Grupului de Lucru va fi desemnată prin dispoziția Primarului, inclusiv nominalizarea **secretarului** din rândul membrilor Grupului de Lucru.

1.5.1 Responsabilitățile Grupului de lucru:

- a) Asigură pregătirea și lansarea apelului de propuneri de proiecte;
- b) Asigură recepționarea și păstrarea cererilor de înscriere și participare la concurs, de asemenea a tuturor materialelor și documentelor pe hârtie sau în formă electronică;
- c) Efectuează evaluarea administrativă a propunerilor de proiecte;
- d) Analizează progresul activităților din cadrul Programului;
- e) La sfârșitul perioadei de implementare a proiectelor întocmește un raport de monitorizare și evaluare, care va fi publicat pe pagina oficială a Primăriei și discutat la Consiliul Local

1.5.2 Grupul de lucru va fi format din 7 persoane: 2 reprezentanți ai Primăriei, 2 consilieri locali, 3 reprezentanți ai societății civile.

În procesul de implementare a programului Grupul de lucru colaborează cu Coaliția Locală (CL) la promovarea programului de BP prin diverse campanii de informare, menținerea și dezvoltarea constantă a comunicării cu cetățenii.

2. Prioritățile de finanțare

Bugetarea participativă se desfășoară în limitele domeniilor de competență ale orașului Telenești.

2.1 În cadrul programului vor fi susținute proiectele din următoarele **domenii**:

- a) Reabilitarea/crearea zonelor de odihnă, sport și de joacă;
- b) Dezvoltarea infrastructurii stradale (alei, trotuare, zone pietonale, scuaruri, siguranța circulației, etc.);
- c) Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale;
- d) Protecția mediului (salubritate, colectarea selectivă a deșeurilor și educația ecologică);
- e) Organizarea de evenimente culturale, educative, etc..

2.2 Se interzice alocarea mijloacelor financiare din bugetul local pentru:

- a) Obiectele în proprietate privată;
- b) Finanțarea edificiilor religioase și alte servicii conexe (*reparația sau construcția bisericilor*), **cu excepția** celor din registrul clădirilor de patrimoniu;
- c) Activități cu scop comercial, publicitar, de natură politică sau etnică.

2.3 Propunerile de proiecte, care vor coincide cu proiecte aflate în proces de implementare de subdiviziunile Consiliului Local/Primăriei nu vor fi acceptate.

3. Procedura de aplicare/depunere

3.1 În cadrul programului pot aplica grupuri de inițiativă și asociații obștești ce își desfășoară activitatea în orașul Telenești și satele Mihălașa și Mihălașa Nouă.

3.2 Grupurile de inițiativă pot participa dacă întrunesc următoarele condiții:

- a) Este format minim din 5 persoane cu vârsta de peste 16 ani, locuitori ai localităților menționate la p.3.1;
- b) Vor desemna un lider al grupului, responsabil de coordonarea și monitorizarea activităților, care va avea vârsta împlinită de 18 ani la momentul depunerii propunerii de proiect.

3.3 Asociațiile obștești pot participa dacă întrunesc următoarele condiții:

- a) Deține statutul de asociație obștească;
- b) Nu are datorii la bugetul de stat sau la bugetul local;
- c) Deține o listă de semnături de susținere a proiectului din partea unui grup de cel puțin 5 persoane/gospodării, locuitori ai orașului, cu vârsta de peste 16 ani.

3.4 Documentația participanților va conține actele prevăzute mai jos:

- a) **Formularul** de solicitare a finanțării, conform anexei nr.1;
- b) **Bugetul** estimativ al proiectului;
- c) **Devizul de cheltuieli** în cazul propunerilor de proiecte care presupun lucrări de construcție;
- d) **CV-ul** liderului/inițiatorului proiectului;
- e) **Lista de semnături** în susținerea proiectului;

3.5 Grupul de inițiativă sau asociația obștească poate depune **o singură propunere de proiect** pentru un an bugetar.

3.6 Calendarul, etapele concursului se vor desfășoară după cum urmează:

Nr. ord.	Descrierea etapei concursului	Termeni / Data limită
I.	Publicarea anunțului privind lansarea apelului de propuneri de proiecte prin intermediul paginii web www.primariatelenesti.md paginile primăriei pe rețele de socializare și a mass-mediei locale. Campanii de informare (afișare în locuri publice)	11 martie
II.	Perioada de depunere a propunerilor de proiecte	18 – 31 Martie
III.	Evaluarea propunerilor de proiecte (i) Verificarea condițiilor administrative de participare de către Grupul de Lucru; (ii) Prezentarea publică a propunerilor de proiecte în cadrul unei ședințe publice cu participarea membrilor Grupului de Lucru și Comisiei de Evaluare; (iii) Verificarea îndeplinirii condițiilor tehnice de către Comisia de Evaluare. (iv) Interviu cu liderul/inițiatorul de proiect/grup de inițiativă (după caz)	1 - 15 aprilie
IV.	Publicarea listei proiectelor eligibile/validate	15 aprilie
V.	În decurs de 3 zile după publicarea Listei proiectelor validate, liderul/inițiatorul proiectului poate depune contestații și solicita	16 - 18 aprilie

	clarificări	
VI.	Comunicarea publică a rezultatelor selecției , pe pagina web a primăriei (publicarea listei definitive a proiectelor eligibile/validate). Informarea beneficiarilor.	19 - 20 aprilie
VII.	Semnarea contractelor. Implementarea proiectelor	01 mai - 01 decembrie
VIII.	Raportarea rezultatelor proiectului	10 decembrie
IX.	GALA INIȚIATIVELOR (celebrarea evenimentelor)	10 - 20 decembrie

Notă: Datele/perioadele etapelor vor fi precizate în anunțurile privind lansarea apelului de concurs al proiectelor în funcție de zilele de sărbătoare/(sâmbătă, duminică) etc.

4. Propunerile de proiecte

4.1. Propunerile de proiecte pot fi expediate pe adresa de email a Primăriei primaria.telenesti@apl.gov.md sau pot fi depuse fizic în anticameră, et.2, în incinta Primăriei orașului Telenești (strada 31 August 8);

4.2 Propunerile de proiecte depuse trebuie să îndeplinească următoarele criterii;

- a) Să corespundă priorităților de finanțare;
- b) Să valorifice investiții aflate în aria de competență a Primăriei orașului Telenești și să vizeze un spațiu public;
- c) Să fie clar delimitate spațial;
- d) Să nu aibă caracter comercial sau publicitar;
- e) Să nu aibă un caracter politic sau etnic;
- f) Să asigure cofinanțarea proiectului în mărime de cel puțin 15% din valoarea totală a proiectului.

4.3. *Evaluarea de formă (administrativă)* a propunerilor de proiecte este realizată de către Grupul de Lucru, care verifică conformitatea acestora cu exigențele prezentului Regulament și cu alte reglementări legale în vigoare.

4.4. Similitudinea conținutului sau proximitatea geografică poate duce la integrarea diferitelor propuneri într-un singur proiect, cu acceptul liderului/inițiatorului proiectului.

5. Valoarea bugetului

5.1 Valoarea bugetului pentru un an calendaristic, destinat proiectelor din cadrul programului de Bugetare Participativă va constitui o suma nu mai mică de **300 mii de lei**, egal divizată pe tipuri de proiecte.

5.2 Valoarea maximă a unui proiect oferită de Primărie va constitui suma de **75 000 lei**.

5.3 Contribuția liderului/inițiatorului proiectului în valoare monetară de cel puțin **15%** este **obligatorie**.

5.4 Selectarea proiectelor câștigătoare va avea loc în limita bugetului anual planificat pentru Bugetare Participativă.

5.5 Durata implementării proiectelor nu va depăși anul bugetar curent.

6. Evaluarea proiectelor

6.1 *Evaluarea tehnică* (relevanța, fezabilitatea, durabilitatea, etc.) a propunerilor de proiecte se va face de către **Comisia de Evaluare** desemnată prin dispoziția Primarului, formată din specialiști în domeniu din serviciul Primăriei și persoane cu expertiză locală conform priorităților de finanțare, reprezentanți ai asociațiilor obștești, membri ai Coaliției Locale. Activitatea **Comisiei** va fi asistată de **secretara** Grupului de Lucru. Numărul membrilor va fi impar, din **5 (cinci)** persoane.

6.2 Comisia poate veni cu sugestii de modificare a propunerilor de proiecte cu acordul autorului (grup de inițiativă sau asociație obștească) pentru ca autoritatea locală să le poată implementa. În acest sens, Comisia are următoarele responsabilități:

- a) Efectuează analiza tehnică a propunerilor de proiect și verifică conformitatea acestora cu exigențele prezentului regulament;
- b) Analizează propunerile de proiect din considerente de impact, fezabilitate și eligibilitate;
- c) Fuzionează ideile convergente, eliminând suprapunerea ideilor, cu acordul liderului proiectului.
- d) Organizează etapa de interviu, după caz, a inițiatorilor propunerilor de proiecte și oferirea recomandărilor pentru îmbunătățirea propunerilor de proiect.

6.3 După caz, comisia poate solicita informații adăugătoare sau realizarea unor modificări în cadrul propunerilor de proiect cu prezentarea lor în cel mult 7 (șapte) zile, astfel ca propunerea de proiect să fie pasibilă pentru realizare.

6.4 Comisia își rezervă dreptul de a îmbunătăți proiectele propuse, din punct de vedere tehnic, cât și prin estimarea mai eficientă a costurilor, doar cu notificarea liderului/inițiatorului proiectului.

6.5 Respingerea unui proiect de către comisie se va motiva în cadrul listei proiectelor respinse.

6.6 Comisia va analiza proiectele depuse în cadrul procesului de bugetare participativă și le va evalua în baza următoarelor exigențe:

- a) Se încadrează în prioritățile enumerate la p. 2;
- b) Corespund criteriilor de eligibilitate enumerate la p. 3;
- c) Să fie de interes local și să nu realizeze activități cu scop comercial, publicitar, de natură politică, religioasă sau etnică;
- d) Să nu dubleze sau să nu fie incompatibile cu proiectele implementate de Primărie în același loc și cu același scop;
- e) Să atragă resurse financiare pentru cofinanțarea proiectelor.

6.7 Proiectele validate de către comisie urmează a fi comunicate public (panou de informare, pagina web, media socială, etc.)

6.8. În cazul în care suma mijloacelor financiare necesare pentru implementarea proiectelor validate de comisia de evaluare nu depășește valoarea bugetului aprobat al Bugetării Participative, nu vor fi organizate alte etape de selecție a proiectelor.

7. Implementarea și monitorizarea proiectelor

7.1 Realizarea proiectului prevede conlucrarea între subdiviziunile primăriei, liderului proiectului, coaliția locală, precum și alte persoane interesate.

7.2 Suportul financiar pentru proiectele din cadrul programului de Bugetare Participativă se realizează din contul mijloacelor financiare planificate în bugetul orașului pentru programul de Bugetare Participativă pentru anul curent, cât și din contul contribuțiilor persoanelor fizice și juridice, întreprinzătorilor individuali, sub formă bănească, sau non financiară.

7.3 Primăria va asigura o evidență separată pentru fiecare proiect.

7.4 Inițiatorul proiectului, după caz, va asigura transferul contribuției bănești pe contul bancar al primăriei în termen de **30** de zile lucrătoare din momentul înștiințării liderului de proiect.

7.5. Liderul proiectului în comun cu un responsabil din cadrul primăriei numit prin dispoziția primarului, vor coordona și monitoriza procesul de implementare a proiectului.

7.6. Inițiatorii proiectului (grup de inițiativă, asociație obștească) și Primăria orașului Telenești vor semna un Acord pentru implementarea proiectului care va stipula drepturile și responsabilitățile părților de procesul de implementare a proiectului.

7.7. Confirmarea privind implementarea proiectului, inclusiv responsabilitățile părților, Va fi transmisă liderului de proiect după colectarea **contribuției**, conform termenului limită stipulat în p. 8.4 al prezentului regulament.

7.8 La finalizarea proiectului, dar nu mai târziu de **10 decembrie** a anului de implementare, executorul proiectului, **asistat de** liderul proiectului, va prezenta un raport de implementare conform modelului prezentat în anexa nr. 2.

8. Dispoziții finale

8.1. Prezentul Regulament este valabil și obligatoriu pentru aplicare după aprobarea de Consiliul orășenesc.

8.2. Modificările la prezentul Regulament se vor prezenta Consiliului Orășenesc, pentru examinare și aprobare conform procedurii.

Acest Regulament a fost elaborat de Asociația de Băștinași "Frăția Teleneștenilor de Pretutindenii" în cadrul proiectului "*Eu4Accountability*" - *Societatea civilă împuternicită pentru o mai mare responsabilitate socială în Moldova*, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul materialului aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.

FORMULAR DE APLICARE

1. INFORMAȚIE DESPRE APLICANT

APLICANT	
Aplicant (grup de inițiativă sau Asociația Obștească)	
Adresa fizică completă	
Număr de telefon (inclusiv celular)	
Adresa electronică (e-mail)	

PERSOANA DE CONTACT	
Nume, Prenume	
Adresa fizică completă	
Număr de telefon (inclusiv celular)	
Adresa electronică (e-mail)	

2. INFORMAȚIE DESPRE PROIECT

Titlul proiectului	
Locul de implementare a proiectului	
Prioritatea de finanțare	
Durata proiectului (data începerii și încheierii)	
Scopul proiectului	
Suma totală a proiectului	
Contribuția beneficiarului	

3. REZUMATUL PROIECTULUI (max. 500 cuvinte)

--

--

4. DESCRIEREA PROIECTULUI

Relevanța proiectului (ce nevoi rezolvă și care este importanța proiectului)
Scopul proiectului (ce se dorește de obținut prin implementarea proiectului):
Obiectivele specifice ale proiectului (ce măsuri vor fi întreprinse pentru a atinge scopul proiectului):

5. BENEFICIARII PROIECTULUI:

Direcți (F/B)	
Indirecți	

6. PLANUL DE ACȚIUNI:

Activitate	Perioada de desfășurare	Descrierea activității
1		

2		
3		
4		
5		
6		
.....		

7. REZULTATELE PROIECTULUI:

--

8. BUGETUL PROIECTULUI:

Bugetul proiectului/devizul estimat de cheltuieli	
Suma solicitată	
Contribuția proprie	
Alte contribuții ale partenerilor	
Suma totală	

9. COMUNICARE ȘI PROMOVARE

Activități de promovare/mediatizare și de diseminare pe care intenționați să le realizați în timpul implementării proiectului (max. 200 cuvinte)

10. DURABILITATEA PROIECTULUI

Durabilitatea/Continuitatea proiectului
--

--

11. LISTA DE SEMNĂTURI

#	Nume, prenume	Adresa	Telefon	Semnătura

Prin semnăturile de mai jos, declarăm în deplină cunoștință de cauză și cu bună-credință, că informațiile furnizate în acest formular sunt corecte și exacte.

Lider de proiect _____

(numele, prenumele și semnătura)

*Anexa nr.2 la Regulamentul
privind procesul de
bugetare participativă*

**Formular de evaluare a proiectelor depuse în cadrul procesului de bugetare
participativă**

Evaluare administrativă

Evaluare tehnică

*Anexa nr.3 la Regulamentul
privind procesul de
bugetare participativă*

Acord privind implementarea proiectului

Raport narativ privind realizarea proiectului

Denumirea proiectului _____

Bugetul total al proiectului conform contractului/ acordului de colaborare _____

Suma alocațiilor utilizate _____

Nr. beneficiarilor direcți unici după segmentul de vârstă: total _____

Denumirea organizației (grupului de inițiativă) _____

Adresa _____

Telefon _____

Coordonatorul de proiect _____

(numele, prenumele și semnătura)

Data _____

I. Realizarea activităților propuse

Includeți activitățile proiectului, în conformitate cu anexa 1 la contractul/acordul de colaborare semnat cu autoritatea finanțatoare:

*Nivelul de realizare a activității vă rugăm să îl apreciați cu **Da**, dacă activitatea a fost realizată în totalmente, **Parțial** dacă a fost realizată parțial, sau **Nu** dacă activitatea nu a fost realizată.*

	Activități planificate	Nivelul de realizare	Nr. de beneficiari	Parteneri	Reflectarea în mass-
--	------------------------	----------------------	--------------------	-----------	----------------------

		da	parțial	nu (cauza nerealizării)	directi (F/B)	indirecti		media
1								
2								

II. Au intervenit schimbări asupra conținutului și perioadei de realizare a activităților aprobate: Da Nu

Dacă **Da**, vă rugăm să explicați în tabelul de mai jos.

--

III. Descrieți cum a contribuit proiectul asupra realizării priorităților din Strategia de dezvoltare socioeconomică a orașului Telenesti și schimbarea situației în zonă:

--

IV. Înaintați propuneri pentru continuarea sau dezvoltarea proiectului. Totodată, specificați ce fel de sprijin aveți nevoie pentru continuarea sau dezvoltarea programului, proiectului sau acțiunii:

--

V. Sugestii de îmbunătățire a concursului de proiecte:

--

VI. Comentarii:

--

Coordonator de proiect _____
(numele, prenumele și semnătura)

Data _____